

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **111026** (13) **U**
(51) МПК (2016.01)
B23B 47/04 (2006.01)
B23G 1/18 (2006.01)
B23Q 1/00
B23Q 5/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

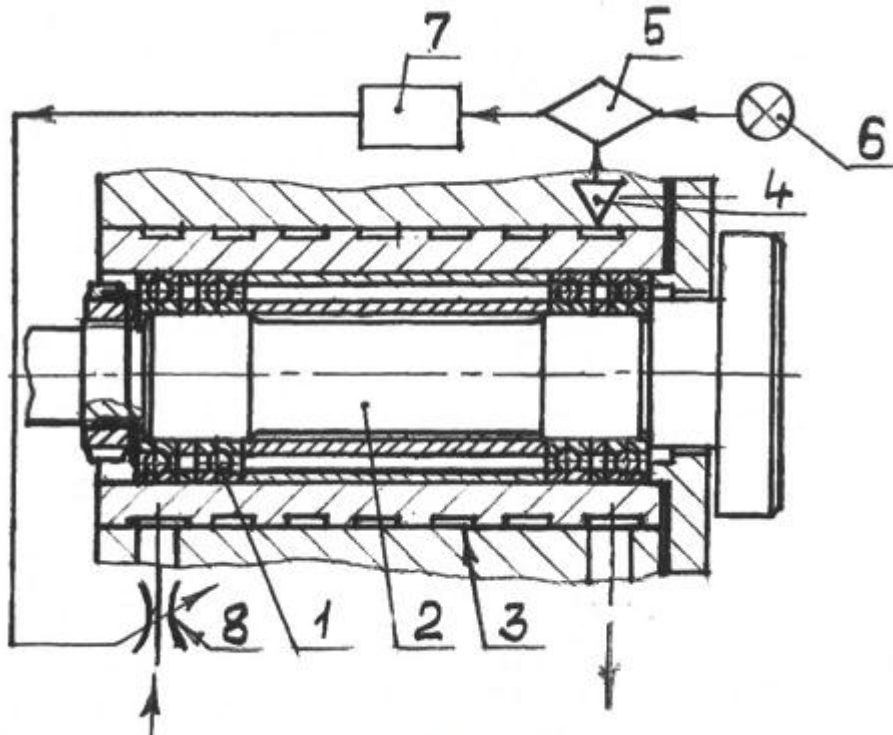
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2016 04984	(72) Винахідник(и): Бабич Валентин Миколайович (UA), Ткаченко Микола Васильович (UA)
(22) Дата подання заявки: 04.05.2016	(73) Власник(и): КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, пр. Університетський, 8, м. Кіровоград, 25006 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.10.2016	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.10.2016, Бюл.№ 20	

(54) ШПИНДЕЛЬНИЙ ВУЗОЛ МЕТАЛОРІЗАЛЬНОГО ВЕРСТАТА

(57) Реферат:

Шпиндельний вузол металорізального верстата має установлений на підшипниках шпindelь і систему його гідравлічного охолодження. Канал для прокачування охолоджувальної рідини виконаний у вигляді гвинтової канавки, що охоплює шпindelь. Вузол оснащений датчиком температури, який через порівнювальний і програмний пристрої з'єднаний із механізмом керування дроселем подачі охолоджувальної рідини.

Фіг.

UA 111026 U

Корисна модель належить до області машинобудування і, зокрема - до верстатобудування.

Відомо, що шпindelні вузли верстатів під час роботи нагріваються, особливо в області передньої опори, розташованої ближче до зони різання. Це призводить до температурних деформацій вузла, які впливають як на працездатність опори, так і на точність обробки [1].

5 Відомі конструкції шпindelних вузлів не дозволяють керувати температурою вузла, що знижує точність обробки.

Відомий шпindelний вузол металорізального верстата [2], прийнятий за прототип, який оснащений механізмом керування подачею змащувально-охолоджувальної рідини, виконаним у вигляді встановленого в шпindelі торсійного валика з отворами, що можуть бути з'єднані з

10 каналами насоса подачі змащувально-охолоджувальної рідини.

Відомий шпindelний вузол не дозволяє керувати його температурою, що знижує точність обробки.

Задачею пропозиції є підвищення точності обробки шляхом стабілізації температури нагрівання шпindelного вузла.

15 Поставлена задача досягається тим, що у запропонованому шпindelному вузлі канал для прокачування охолоджувальної рідини виконаний у вигляді гвинтової канавки, що охоплює шпindel, а вузол оснащений датчиком температури, який через порівнювальний і програмний пристрої з'єднаний із механізмом керування дроселем подачі охолоджувальної рідини.

20 Схема запропонованого шпindelного вузла наведена на кресленні. Він складається з встановленого на підшипниках 1 шпинделя 2 і системи його гідравлічного охолодження, канал для прокачування охолоджувальної рідини якої виконаний у вигляді гвинтової канавки 3, що охоплює шпindel.

Вузол оснащений датчиком 4 температури, з'єднаним із порівнювальним 5 і програмним 6 пристроями, а також механізмом керування 7 дроселем 8, установленим у каналі подачі охолоджувальної рідини.

25 Шпindelний вузол працює так. При обертанні шпindelного вузла охолоджувальна рідина через дросель 8 подається у гвинтову канавку 3, прокачується через неї і зливається з протилежного боку шпинделя в бак. При цьому температура шпindelного вузла контролюється датчиком 4 і порівнюється пристроєм 5 із запрограмованим у пристрої 6 значенням.

Якщо контрольоване значення температури нижче запрограмованого, то механізм керування 7 прикриває заслінку дроселя 8, і потік охолоджувальної рідини через гвинтову канавку 3 зменшується.

35 При нагрівання шпindelного вузла, коли контрольоване значення температури стає вищим від запрограмованого, механізм керування 7 відкриває заслінку дроселя 8, і потік охолоджувальної рідини через гвинтову канавку 3 збільшується, внаслідок чого температура шпindelного вузла буде знижуватися.

Таким чином система гідравлічного охолодження стабілізує температуру нагрівання шпindelного вузла. Поставлена мета досягається. Стабілізація температури шпindelного вузла підвищує його точність, а отже і точність обробки.

40 Запропонований шпindelний вузол може знайти застосування в алмазно-розточувальних і багатоцільових верстатах.

Джерела інформації:

45 1. Металлорежущие станки: Учебник для машиностроит. вузлов/ Под ред. В.Э. Пуша. - М.: Машиностроение, 1985. - 576 с.

2. Ах. 493298 СССР. М. Кл. В 23b 19/02; В 23b 47/00. Шпindelный узел металлорежущего станка/ Пестунов В.М., Лебедев Ю.В. - Бюл. № 44, 1975 г. - С. 24.

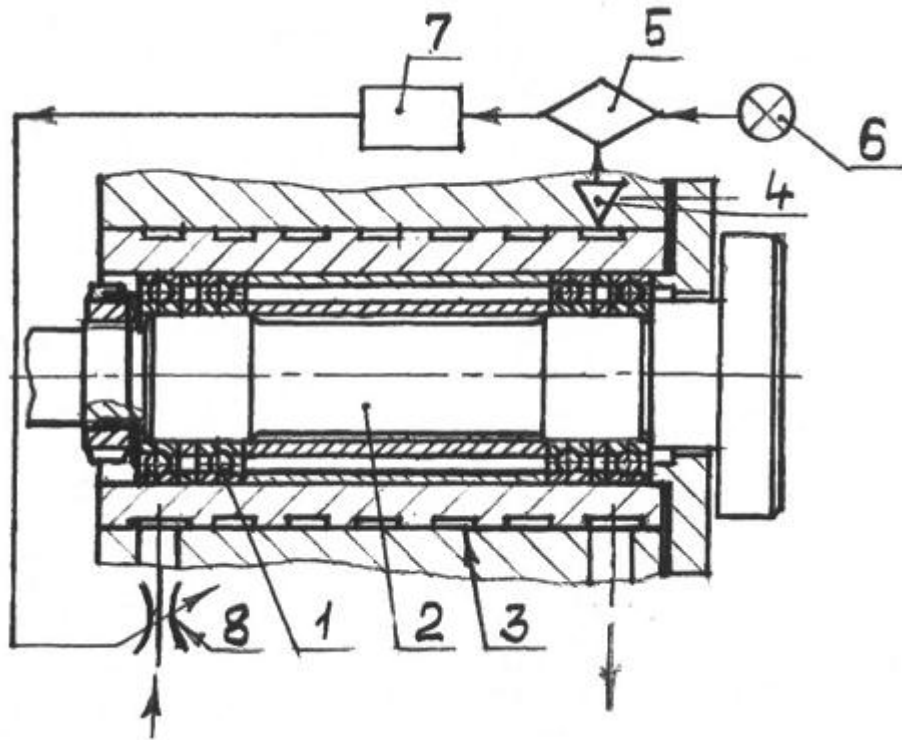
ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

50

Шпindelний вузол металорізального верстата, що має установлений на підшипниках шпindel і систему його гідравлічного охолодження, який **відрізняється** тим, що канал для прокачування охолоджувальної рідини виконаний у вигляді гвинтової канавки, що охоплює шпindel, а вузол оснащений датчиком температури, який через порівнювальний і програмний

55

пристрої з'єднаний із механізмом керування дроселем подачі охолоджувальної рідини.

Комп'ютерна верстка А. Крижанівський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601